

V spomin dr. Nadi Praprotnik (1951–2023)

Besedilo in foto: Špela Pungaršek

Ob koncu maja, ko na pobočjih Karavank cvetijo narcise, nas je presenetila vest, da je le nekaj dni pred 72. rojstnim dnevom umrla dr. Nada Praprotnik.

Svoje življenje je posvetila botaniki, predvsem alpskim rastlinam in preučevanju zgodovine botanike na Slovenskem. V Prirodoslovnem muzeju Slovenije je kar 38 let delala kot kustosinja za botaniko in kot vodja Alpskega botaničnega vrta Juliana v Trenti. Objavila je preko 800 člankov, knjig in drugih publikacij, s katerimi je nad rastlinami navdušila tako mlade kot stare. S Cirilom Mlinarjem – Cicem sta bila pravi botanični tandem, ki smo ga poznali bralci *Proteusa*, *Gee* in *Planinskega vestnika*. V muzeju je preučevala delo botanikov, ki so raziskovali floro Slovenije, in kar dvakrat selila celoten muzejski herbarij. O Alpskem botaničnem vrtu Juliana je izdala štiri vodnike in s Cicem o vrtu posnela tudi film. Že od samega začetka je sodelovala pri prireditvi Belarjevi dnevi, ki jo vsako leto organizira Triglavski narodni park. Učencem je ob tem dogodku pripravila kratko vodenje po Juliani in neštetim mladim poskušala približati naše alpske rastline. S planinci je hodila po terenu ter jim pripravila številna predavanja o gorskem cvetju in botanikih, ki so delovali na naših tleh. Med botaniki je uživa

Dr. Nada Praprotnik julija 2010 v Juliani.
(foto: Peter Skoberne)

vala velik ugled in bila vedno pripravljena pomagati mlajšim kolegom. Za prizadevano delo pri ohranjanju gorske narave ji je Planinska zveza Slovenije podelila diplomu dr. Angele Piskernik, bila pa je tudi častna članica Botaničnega društva Slovenije. Aktivna je bila tudi po upokojitvi, pravzaprav do samega konca. Nanjo nas bosta vedno spominjali cvetki Karla Zois: zoisova vijolica oz. najlepši otrok na-

ših gora, kot jo je rada imenovala, in njena najljubša – zoisova zvončica oz. prava hči slovenskih planin. Naj v maju karavanške ključavnice cvetijo v njen spomin! ✨

Dr. Nada Praprotnik je večino življenja preživela v »deželici pod Stolom« in bila strokovnjakinja predvsem za rastlinstvo Karavank. V več člankih je pisala o zoisovi vijolici (*Viola zoysii*) oz. »najlepšem otroku naših gora«, kot je rastlino pogosto imenovala. S hčerko sta v Karavankah našli tudi primerke z vijoličastimi venčnimi listi.

Dr. Nada Praprotnik je pisala tudi za *Trdoživ*, preberite si npr. prispevek o dr. Angeli Piskernik in intervju z dr. Vladom Ravnikom (VI/1, 2017) ter članek o Francu Hladniku (IV/1, 2015). Z njo smo opravili tudi intervju (VIII/2, 2019). V reviji *Hladnika* (50, 2022) pa so predstavljeni njeno življenje, delo in bibliografija.

DOLOČEVALNI KLJUČ: Grobarji (Nicrophorinae, Silphidae) Slovenije

Besedilo: Al Vrezec in Andrej Kapla Foto v ključu: Andrej Kapla, Aleš Sedláček in Petr Boža (<http://www.hmyzfoto.cz/gnic.html#np>)

Hrošči grobarji (rod *Nicrophorus*) so manjša skupina dokaj podobnih velikih hroščev, ki jih najdemo večinoma na mrhovini, redkeje na gnilih gobah in iztrebkih. Vsi grobarji letijo in so pretežno nočno aktivne živali. Po izgledu so podobni velikim krešičem (*Carabus*), a jih je mogoče od njih hitro ločiti po precej veliki glavi, na koncu betičastih tipalkah in členastem zad-

ku, ki navadno moli izpod pokrovk. Slednje so črne in imajo pri večini vrst rdeče lise, kar dela vrste tako podobne, da jih sprva niso ločevali med seboj. Razlike so v podrobnostih, kot so obarvanost zadebeljenih členov tipalk, odlačenosti vratnega ščita in barve dlačic na zadku. Po teh značilnostih jih je mogoče ločevati celo žive na terenu, čemur služi tudi pričujoči prispevek.

Grobarji so veliki hrošči iz družine mrharjev (Silphidae). V Sloveniji po do sedaj zbranih podatkih najdemo 23 vrst mrharjev, ki so razdeljeni v dve morfološko jasno ločeni poddružini: mrharji (Silphinae) in grobarji (Nicrophorinae). Slednjo obravnavamo v tokratnem določevalnem ključu.